

FERENCZY MÚZEUM

ÁTVILÁGÍTÁSÁRÓL KÉSZÜLT JELENTÉS

(továbbiakban: **Jelentés**)

Készítette: Biczi és Turi Ügyvédi Iroda
1088 Budapest, Rákóczi út 11., III.em. 1.

Budapest, 2015. június 05.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	A MEGBÍZÁS, JOGI ÁTVILÁGÍTÁS TÁRGYA	3
II.	AZ ÁTVILÁGÍTÁS MÓDSZERTANA	3
III.	A JELENTÉS ÉRVÉNYESSÉGE	3
IV.	MELLÉKLETEK LISTÁJA	4
V.	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
VI.	FERENCZY MÚZEUM MŰKÖDÉSE, GAZDÁLKODÁSÁNAK SZABÁLYOSSÁGA, KÖLTSÉGVETÉSE	5
6.1.	A bevételek alakulása	8
6.2.	A kiadások alakulása	10
6.3.	Szakfeladatok, illetve kormányzati funkciók szerinti kimutatás	13
6.4.	A vidéki kis múzeumok	15
6.5.	2015. évi költségvetési terv	16
VII.	FERENCZY MÚZEUM EGYES SZERZŐDÉSEINEK ÁTTEKINTÉSE	17
7.1.	2015. évre Közbeszerzési terv alapján megkötött szerződések összefoglalása .	17
7.2.	A szerződések jogszerűsége	17
7.3.	A szerződések tárgya	17

DRAGET-BUILD

I. A MEGBÍZÁS, JOGI ÁTVILÁGÍTÁS TÁRGYA

Szentendre Város Önkormányzata a fenntartásában álló Ferenczy Múzeum (2000 Szentendre, Kossuth L. u. 5.) költségvetési szerv működésének felülvizsgálatára vonatkozó árajánlatkérést nyújtott be a Biczi és Turi Ügyvédi Irodához.

Szentendre Város Önkormányzata, mint Megbízó a 41/2015. (II.26.) KT. határozatban foglaltak alapján 2015. március 03-án megbízási szerződést kötött a Biczi és Turi Ügyvédi Irodával. A felkérés vonatkozásában a mellékletként csatolt, 2015. március 24-én megbízólevél is született. A szerződés és a megbízólevél alapján a megbízás tárgya a Ferenczy Múzeum működésének vizsgálatára irányult, meghatározott fókuszpontok szerint (különösen: költségvetési bevételek, költségvetési kiadások alakulása, közbeszerzések, helytörténeti kiállítás megvalósítása). A megbízás tárgya utóbb, szóbeli egyeztetések során további pontosításra került.

II. AZ ÁTVILÁGÍTÁS MÓDSZERTANA

Megbízott elsősorban a Megbízó és a Ferenczy Múzeum által elektronikus adathordozón, illetve e-mail útján rendelkezésére bocsátott okiratokat tanulmányozta át, illetve a személyes egyeztetéseken elhangzott információkat használta fel.

A Megbízott és alvállalkozója által tett megállapítások, és az abból levont következtetések a szolgáltatott iratokon és információkon, valamint a vonatkozó magyar jogszabályokon alapulnak.

Helytelen, hiányos vagy valótlan adatok, illetve fel nem vetett problémák tekintetében felelősség a Megbízottat nem terheli.

III. A JELENTÉS ÉRVÉNYESSÉGE

A jelen megbízás tárgyát képező átvilágítás a szolgáltatott dokumentumok, illetve személyes egyeztetéseken elhangzott információk alapján készült, ezért a Jelentés kizárólag az elkészítésének időpontjáig tudomásunkra jutott tényeket, információkat, illetve ennek az időpontnak megfelelő feltételezéseket tartalmazza.

A jelentés kizárólag a Megbízó részére készült, ezen túlmenően harmadik személyek részére történő hozzáférhetővé tétele, illetőleg mindennemű nyilvánosságra hozatala tilos. A Jelentés tartalmával kapcsolatos, harmadik személyek felé történő információközlés, a Jelentés bármiféle felhasználás, átdolgozása, sokszorosítása, vagy minden egyéb, Jelentést érintő hasonló cselekmény a Biczi és Turi Ügyvédi Iroda előzetes írásbeli jóváhagyásához kötött.

IV. MELLÉKLETEK LISTÁJA

1. sz. melléklet: Éves beszámoló hivatkozott részei
2. sz. melléklet: Vizsgált szerződések jegyzéke
- 2/1. Igazságügyi szakértői vélemény
  - 2/2. Adásvételi előszerződés (2013.XII.30.)
  - 2/3. EMMI levél (19581-2/2014/KÖZGYÜJT) (2014.V.05.)
  - 2/4. Bontási-építési engedély (PE-06D/OR/1084-6/2014) (2014.VII.31.)
műleírás (8. o.) és tervlapok (7. o.)
3. sz. melléklet: Vizsgált szerződések lényegei elemeinek áttekintő táblázata
4. sz. melléklet: Megbízólevél

V. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Szentendrei Önkormányzat 2013. január 1-től fenntartója a Ferenczy Múzeumnak, amelyhez a városban 10, azon kívül 3 tagintézmény tartozik. Ezen a múzeumok, kiállítóhelyek egy része műemlék. A Múzeum tevékenysége sokrétű és területileg széttagolt.

A korábbi fenntartó, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága volt. Az átvételkor a FEMUZ jelentős tartozás állományt hozott magával, ami a 2013. és a 2014. évi gazdálkodást is befolyásolta, a pénzügyi teljesítéssel készült kiadásokat torzította.

2013-ban és 2014-ben az Intézmény saját bevételei csökkentek és ez a tendencia várhatóan a jövőben sem fordul meg, elsősorban a régészeti feltárások kieső bevételei miatt. Szentendre Város Önkormányzata az állami támogatáson felül 2013-ban, 2014-ben és a tervek szerint 2015-ben is jelentős összegekkel járult (járul) hozzá a Múzeum működéséhez, illetve a korábbi adósságok rendezéséhez, amelyhez állami forrásokat is szerzett.

A Múzeum működéséhez szükséges, indokolt dologi kiadások a vizsgált időszak beszámoló

alapján nem állapíthatók meg. Ennek egyik oka a hozott tartozás hatása a kiadásokra, a másik a vizsgált két év eltérő számviteli rendszere.

2013-ban és 2014-ben a vidéki, „kismúzeumok” működési kiadásai az egész Múzeum kiadásain belül nem jelentősek, 5 % alattiak.

A 2015. évi költségvetési terv kiadási előirányzatai reálisak, sőt a dologi kiadások valószínűleg alul tervezettek. A költségvetési többlet-támogatási igény az elmaradó bevételek miatt merült fel.

VI. FERENCZY MÚZEUM MŰKÖDÉSE, GAZDÁLKODÁSÁNAK SZABÁLYOSSÁGA, KÖLTSÉGVETÉSE

A Ferenczy Múzeum működésében a 2013-as év jelenős változást hozott: megyei hatókörű városi múzeum lett a korábbi megyei múzeumból, aminek következtében szervezetéből kiváltak és a helyi önkormányzatok fenntartásába kerültek tagintézmények. Ez a változás a feladatellátás terjedelmére, a szervezetre és az engedélyezett létszámra is hatással volt.

A Múzeum (továbbiakban FEMUZ) 2013. január 1-től Szentedre Város Önkormányzatához, mint fenntartóhoz tartozó, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Annak ellenére, hogy több múzeum (tagintézmény) más városok irányítása alá került, a FEMUZ alapfeladatai (az 1997. évi CXL tv. a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről értelmében) változatlanok maradtak. Nem változott tehát:

- gyűjtőköre,
- gyűjtőterülete,
- a helyi kulturális örökség érdekében kifejtendő tevékenysége,
- múzeumi szakmai tevékenysége,
- közművelődési, múzeumpedagógiai, nevelési feladatai.

A szervezeti változások létszámcsökkentést is eredményeztek: az engedélyezett létszám 2012. december 31-ig 198 fő volt, 2013-ban 169 fő, 2014-ben (és 2015-ben) 145 fő.

Működési sajátosság, hogy egy intézmény Szentendrén belül 10 helyszínen működtet múzeumot (kiállítóhelyet), ezek egy részét műemléki épületben. Megállapodás alapján három, Szentendrén kívüli tagintézményt is üzemeltet: Tápiószelén a Blaskovich Múzeumot, Verőcén a Gorka Kerámia Múzeumot, Zebegényben a Szőnyi István Emlékmúzeumot. Ellátja a Pest Megyei Könyvtár gazdálkodási feladatait is.

A szervezeti változásoktól függetlenül jelentős – negatív – hatással volt gazdálkodására a régészeti feladatellátás terjedelmét érintő rendeletek (pl. 393/2012. Korm. rendelet), valamint a Pest megyében végzett nagyberuházások elmaradása, amelyek következtében a Múzeum saját működési bevételei a korábbiakhoz képest csökkentek.

A Múzeum a korábbi években jelentős tartozást halmozott fel: a 2013-as évet, az Önkormányzati fenntartásba kerülés évét megelőző mérlegadat 511.883 E Ft szállítói kötelezettséget mutat.

A FEMUZ 2013-2014. évi működése és a bevételek-kiadások alakulásának vizsgálatát a következő anyagok alapján végeztük el:

- 2013. költségvetés melléklete (Önkormányzat)
- 2013. évi elemi Költségvetés (FEMUZ)
- 2013. éves költségvetési beszámoló (FEMUZ)
- Szöveges indoklás (PMMI-nek írt levél 2012. 05. 21.)

- Emlékeztető 2014. költségvetési egyeztetésről (Önkormányzat)
- 2014. éves elemi költségvetés
- 2014. éves beszámoló
- 2014. főkönyvi kivonat
- Rendező mérleg

A fenti dokumentumokat 2015. április 3-án kaptuk meg. A 2014. évi beszámoló nem a végleges, könyvvizsgáló által hitelesített változat volt és főkönyvi kivonat sem az utolsó, beszámolót alátámasztó kivonat.

2015. április 16-án a FEMUZ gazdasági vezetőjével személyes egyeztetést végeztünk amelynek keretében több területről részletes információt kértünk. Ezek egy részét a helyszínen megkaptuk, más részét 2015. április 21-én írásban. Ekkor kaptuk meg a végleges 2014-évi beszámolót, amelynek adatai eltérnek a 2015. április 3-án átküldött adatoktól.

Megállapításainkat a vizsgálat végeztével, 2015. május 8.-án ismertettük az Intézmény vezetésével. A megbeszélésen a FEMUZ vezetése úgy nyilatkozott, hogy a megállapításaink helytállóak.

A következőkben a kapott adatokból a 2013-2014. évi bevételeket és kiadásokat hasonlítjuk egymáshoz, ezen belül az eredeti, a módosított előirányzatokat, valamint a tényleges teljesítési adatokat. A 2013. évi éves beszámolóhoz nem készült, 2014. évi éves beszámolóhoz a vizsgálati adatgyűjtés lezárta után készült szöveges értékelés. Nem ismerjük a 2012. évi, illetve azt megelőző adatokat.

Az összehasonlításnál figyelemmel kell lenni arra, hogy a költségvetési szervek gazdálkodására illetve számvitelére, beszámoló készítésére vonatkozó jogszabályok nem voltak azonosak 2013-ban és 2014-ben. A meghatározó változást az államháztartás számviteli rendjére vonatkozó két jogszabály eltérő felfogása és előírásai tartalmazzák: 2013-ban még a 249/2000. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságai volt érvényben, 2014-ben már a 4/2013. (I.11). Korm. rendelet az államháztartás számviteléről.

Az új államszámviteli rendszer megkülönbözteti a költségvetési és a pénzügyi számvitelt. A költségvetési számvitel a bevételi és kiadási előirányzatok alakulásának, a követelések, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, és ezek teljesítésének folyamatos mérésére szolgál, a bevételek és kiadásokat pénzforgalmi szemléletben rögzíti. A pénzügyi számvitel a vagyon és annak összetétele, a tevékenység eredménye mérésére szolgál. Tekintettel arra, hogy 2013-ban még nem volt ilyen rendszer, az összehasonlíthatóság érdekében a 2014. évi adatokat a költségvetési (azaz pénzforgalmi) adatokból kitöltött beszámoló táblákból vettük át.

6.1. A bevételek alakulása

E Ft

Megnevezés	2013.			2014.			Telj. Változása
	Eredeti ei	Módosított ei	Tejesítés	Eredeti ei	Módosított ei	Tejesítés	
Áru értékesítés			3 533	14 685	14 685	4 610	
Szolgáltatások	140 100	288 994	195 271	238 764	191 973	149 500	
Egyéb saját bev.	140 944		1 735				
Közvetített szolg.	350		2 024		2 400	1 676	
Bérleti díj	7 600		15 801				
<i>Saját működési bev.</i>	<i>288 994</i>	<i>288 994</i>	<i>218 364</i>	<i>253 449</i>	<i>209 058</i>	<i>155 786</i>	
ÁFA visszatérülés			1 412				
Kiszámlázott ÁFA	62 133	62 133	55 613	63 801	63 761	30 409	
Egyéb műk. Bevétel			423		6 500	4 654	
Működési bevétel	351 127	351 127	274 400	317 250	279 319	190 849	69,6%
Költségvetési támogatás	191 000	264 638	364 034	254 700	674 700	697 463	191,6%
Működési támogatás		131 000	147 327		125 062	92 631	62,9%
Felhalmozási c. támogatás		65 724			168 596	163 992	
Felhalmozási c. pe átvétel				41 896			
BEVÉTELEK	542 127	812 489	785 761	613 846	1 247 677	1 144 935	145,7%

A 2013. évi *működési bevételek* elmaradtak a tervezettől: a tervezett bevétel 351.127 E Ft, teljesítés 274.400 E Ft, ez 78,1 %.

2014-ben a tervezettől elmaradás még jelentősebb: a terv 317.250 E Ft, a tény 190.849 E Ft, ez 60,2%. Év közben volt előirányzat módosítás, azaz előirányzat csökkentés, de ehhez hasonlítva is a 279.319 e Ft helyett csak 190.849 E Ft bevétel valósult meg, ami 68,3 %.

A két év tényleges (megvalósult) működési bevételeit nézve, a csökkenés (274.400 – 190.849) 83.551E Ft, azaz 30,4 %.

A saját, működési bevételek csökkenésének legfőbb oka a régészeti bevételek megcsappanása.

A *költségvetési* (állami és önkormányzati) *támogatás* eredeti előirányzata 2013-ban 191.000 Ft volt. Az előirányzat 73.638 E Ft-tal növekedett (létszám leépítési támogatás, helytörténeti

kiállítás, személyi jellegű kiadások jogcímeiken), míg a tényleges támogatás 173.034 E Ft-tal haladta meg az eredeti előirányzatot.

A tényleges működési (finanszírozási) bevétel 364.034 E Ft-ra teljesült. A FEMUZ 2013. évi beszámolójának Pénzmaradvány kimutatása alapján 99.396 E Ft többlettámogatás miatt visszafizetési kötelezettsége keletkezett. Ez a túlf finanszírozás látszik a 94111 Működési költségvetés előirányzata és a 94121 Működési költségvetés támogatása főkönyvi kartonokon: az előbbi 264.638.000 Ft, még az utóbbi 364.033.853 Ft záró egyenleget mutat.

A működési támogatás, amelynek eredeti előirányzata nem volt, pályázatokon (pl. NKA) elnyert bevételi forrás és az Emberi Erőforrás Minisztériumtól, közüzemi számlák kifizetésére kapott 30.000 E Ft támogatás volt.

2014-ben a költségvetési támogatás (187.700 E Ft központi és 67.000 E Ft önkormányzati) eredeti előirányzata 254.700 E Ft, amely 33,3 %-kal meghaladta az előző évit. A többlettámogatással az Önkormányzat a saját bevétel kiesést igyekezett pótolni. Év közben a támogatási előirányzat 420.000 E Ft-al növekedett. Ennek legnagyobb tételei a Pajor kúria felújítása (Ferenczy Múzeum) szállítói számláinak rendezése (96.643 E Ft) bevétel elmaradás kompenzálása (31.025 E Ft).

A tényleges támogatás ez évben is meghaladta a módosított előirányzatot.

A felhalmozási célú támogatás előirányzat módosítása abból eredt, hogy az Önkormányzat igényelt a kormánytól 250.000 E Ft működőképesség megerősítésére szolgáló támogatást a FEMUZ részére. Ebből a korábbi szállítói tartozásaikat rendezték (elsősorban beruházási szállítókat), illetve a 2013. évi többlettámogatás visszafizetési kötelezettségét kompenzálták 81.200 E Ft összegben.

Összességében a tényleges bevételek 2014-ben 359.174 E Ft-tal haladták meg a 2013 évit, ami 45,7 %-os növekedés. Ezen belül a saját bevételek (83.551 E Ft-tal), a működési támogatás, azaz pályázati bevételek (54.696 E Ft-tal) csökkentek, az állami, önkormányzati támogatások (497.421 E Ft-tal) növekedtek. Ez utóbbi bevételi kategória növekedése, azaz a költségvetési működési támogatás (finanszírozási bevétel) és a felhalmozási célú támogatás

növekedése 2014-ben a 2013-as tényadatokhoz hasonlítva 236,6 %-os.

Felhalmozási célú támogatás egyik évben sem terveztek. A 2013. évi módosított előirányzat nem teljesült. A 2014. évi felhalmozási célú pénzeszköz átvétel előirányzatot átcsoportosították a felhalmozási célú támogatások közé. Az Önkormányzattól kapott feladatunk a FEMUZ működésének pénzügyi vizsgálata volt, ezért csak megjegyezzük, hogy ennek a kiadásnak a többsége még a korábbi években indított Pajor Kúria (Ferenczy Múzeum) felújításához kapcsolódott.

6.2. A kiadások alakulása

E Ft

Megnevezés	2013.			2014.			Telj. Változása
	Eredeti ei	Módosított ei	Tejesítés	Eredeti ei	Módosított ei	Tejesítés	
Személyi juttatások	328 572	366 524	363 939	290 866	352 147	321 902	88,4%
Munkaadót terhelő járulékok	84 836	89 412	88 758	78 088	86 641	86 333	97,3%
Dologi kiadások	128 719	258 863	258 889	195 602	451 368	392 039	151,4%
Egyéb m. kiadás PM elvonás					81 200	81 200	
Felhalmozási kiadások		97 670	83 092	49 290	276 321	262 171	315,5%
KIADÁSOK	542 127	812 469	794 678	613 846	1 247 677	1 143 645	143,9%

A személyi jellegű juttatások módosított előirányzata 2013-ban 37.952 E Ft-tal növekedett, a teljesítés a módosított előirányzaton belül maradt. Ebben az évben a létszám leépítés miatt 14.206 E Ft-ot fizettek ki végkielégítés címén. Az egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra eredeti előirányzat nem volt, a módosított 54.154 E Ft. 2014-re az eredeti előirányzat 37.706 E Ft-tal kevesebb volt, mint 2013-ra, de az évközi módosítás ezt 61.281 E Ft-tal megnövelte. Ebből 50.000 E Ft saját hatáskörű átcsoportosítás volt: a régészeti tevékenységekre a dologi kiadások között tervezett előirányzathoz ennyit a személyi jellegű kiadásokhoz tettek át, azzal az indokkal, hogy a feladatokat így hatékonyabban tudják elvégezni.

A vizsgált két évben a személyi juttatások tényleges összege 42.037 E Ft-tal, 11,6 %-kal csökkent. Az átlagos statisztikai létszám 2013-ban 139 fő, 2014-ben 129 fő volt, azaz 10 fővel, 7,2 %-kal kevesebb. A létszámcsökkenés és a személyi juttatások kiadásának mozgása azonos irányú, de a kiadások nagyobb arányban csökkentek, mint a foglalkoztatottak

létszáma.

Megnevezés	2013.12.31	2014.12.31	Változás
Engedélyezett létszám (fő)	145	145	100,0%
Átlagos statisztikai létszám (fő)	139	129	92,8%
Személyi juttatások (E Ft)	363 939	321 902	88,4%

A *munkaadót terhelő járulékok* kiadása nem csökkent hasonló arányban, aminek az az oka, hogy 2014-ben ezen a soron kellett elszámolni olyan adókat, amelyeket 2013-ban még a dologi kiadások között, pl. rehabilitációs hozzájárulás, munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó. Amennyiben csak a szociális hozzájárulási adót vetjük össze: 86.406, illetve 75.688 E Ft, akkor a csökkenés itt is 12,4 %.

A *dologi kiadások* növekedése minden szempontból igen jelentős: 2013-ban a módosított előirányzat az eredeti előirányzathoz hasonlítva 130.144 Ft-tal, azaz több, mint 100 %-kal nőtt, 2014-ben 255.766 E Ft-tal, 130,8 %-kal. A tényleges teljesítés 2014-ben 133.150 E Ft-tal volt magasabb, mint 2013-ban, ami 51,4 %-os növekedést mutat.

A dologi kiadások teljesítésének összetétele a következők szerint alakult (adatok E Ft-ban):

Megnevezés	2013.	2014.	Változás
Készletbeszerzés	23 690	29 778	126%
Kommunikációs szolgáltatások	5 230	5 145	98%
<i>Szolgáltatások kiadásai</i>	<i>144 441</i>	<i>238 547</i>	<i>165%</i>
Kiküldetés, reklám-propaganda	2 600	6 494	250%
Előzetesen felszámított ÁFA	45 614	71 694	157%
Fizetendő ÁFA		19 186	
Egyéb adók, befizetések	23 349		
Egyéb kiadások	13 965	21 195	152%
Összesen	258 889	392 039	151%

A dologi kiadásokon belül mindkét évben a legnagyobb, 50 %-ot meghaladó (55,8 %, illetve 60,8 %) arányt képviselnek a szolgáltatások kiadásai, ezért ezeket kiemelten is összehasonlítjuk (adatok E Ft-ban):

Megnevezés	2013.	2014.	Változás
Közüzemi díjak	41 567	25 658	62%

Élelmezés	700	100	14%
Bérleti díj	2 250	6 783	301%
Karbantartás, kisjavítás	7 528	15 621	208%
Közvetített szolgáltatás	1 873	403	22%
Szakmai tevékenység szolgáltatás	34 967	16 100	46%
Egyéb szolgáltatás	55 556	173 882	313%
Összesen	144 441	238 547	165%

Az egyéb szolgáltatások kiadásai a beszámolóban és főkönyvi szinten sincsenek tovább alábontva. Itt számolják el pl. a régészeti feltárások, a restaurálások, nyomdai és a biztonsági szolgáltatások kiadásait.

A dologi kiadások összehasonlítását, elemzését torzítja az a tény, hogy a költségvetési számvitel jellegéből adódóan a korábbi éveket terhelő, de akkor ki nem fizetett költségek abban az időszakban (jelen esetben 2013-ban és 2014-ben) jelennek meg, amikor a bevételi forrás lehetővé teszi a kiegyenlítést. Ezekben az években nem csak a tárgyévi működéshez szükséges kiadások jelennek meg, hanem a korábbi évekről áthúzódó kötelezettségek is.

2014-től az új államháztartási számviteli előírások szerint már teljesítményszemléletben is rögzíteni kell a gazdasági eseményeket. Ezek alapján készül el a vállalkozói szférában is alkalmazott eredmény-kimutatás. A FEMUZ 2014. évi beszámolójának 13/A táblázatából kiemelt rész (adatok E Ft-ban):

Tevékenység nettó bevétele	120 641	
Központi működési célú támogatások	607 401	
Egyéb működési támogatás	92 631	
Egyéb bevételek	4 257	
Anyagjellegű ráfordítások	146 313	
<i>Anyag költség</i>		16 812
<i>Igénybevett szolgáltatás</i>		96 993
<i>Eladott áruk beszerzési értéke</i>		32 508
Személyi jellegű ráfordítások	441 623	
<i>Béreköltség</i>		328 051
<i>Személyi jellegű egyéb</i>		20 761
<i>Bérfelrakások</i>		92 811
Értékcsökkenési leírás	43 806	
Egyéb ráfordítások	126 928	
Tevékenységek eredménye	66 260	

Pénzügyi műveletek eredménye	174	
Szokásos eredmény	66 434	

Az eredmény-kimutatás és a korábbi, költségvetési kiadásokat tartalmazó táblázat szerkezete nem azonos. Lényeges különbség például, hogy a költségvetési kiadások szerint készült táblázatban dologi kiadásként jelenik meg a működési kiadások ÁFA vonzata, az eredmény-kimutatásban pedig egyéb ráfordításként. Véleményünk szerint a fenti eredmény-kimutatásban helytelenül szerepel adat az eladott áruk beszerzési értéke soron, ez az összeg a főkönyvi kivonatban a 811 Anyagköltség és a 812 Igénybevett szolgáltatások értéke együttes összege, amely 32.508.063 Ft. (A realizáló megbeszélésen azt a tájékoztatást kaptuk, hogy az Intézmény a hibát saját hatáskörben is feltárta és a főkönyvi könyvelésben kijavította. A leadott beszámolón változtatni már nem tudnak) De, ha leszámítjuk az eltéréseket és a 2014. évi eredmény-kimutatásból az anyagjellegű ráfordításokat hasonlítjuk a dologi kiadásokhoz, az utóbbiból levonva az ÁFA összegét, a következő számokat kapjuk (adatok E Ft-ban):

Anyagjellegű ráfordítások (teljesítmény szemléletben):	146.313 E Ft
Dologi kiadások (pénzforgalmi szemlélet) ÁFA nélkül:	301.159 E Ft

A fenti összehasonlítás alapján az látszik, hogy a FEMUZ „szokásos” működéséhez kevesebb forrás is elegendő, mint amit a 2013-2014. években kapott, illetve felhasznált mert ezek egy része a korábbi kötelezettségek kiegyenlítését szolgálta.

Erre a megállapításra mutatnak rá a FEMUZ kötelezettség állományát (szállítói tartozások) bemutató mérleg adatok (E Ft-ban):

2012.12.31	2013. 12 31.	2014.12.31
511 883	433 820	73 854

A 2012. évi kötelezettségekben még szerepelnek olyanok is, amelyek a – még le nem zárt – vagyonátadásban elkerülnek az intézménytől.

6.3. Szakfeladatok, illetve kormányzati funkciók szerinti kimutatás

2013. december 31-ig a költségvetési intézmények a bevételeiket és a kiadásaikat un.

szakfeladatok szerint is nyilván tartották. Ezek 2013-ban a FEMUZ-ban a következők voltak:

5811001	Könyvkiadás szakmai alaptevékenység
9102011	Múzeumi gyűjteményi tevékenység
9102031	Múzeumi kiállítási tevékenység
9102041	Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység

2014. január 1-től a 68/2013. (XII. 29.) NGM. rendelet alapján kormányzati funkció szerint kell a bevételeket és a kiadásokat csoportosítani. A FEMUZ-ban 2014-től is négy alapfeladat van:

082061	Múzeumi gyűjteményi tevékenység
082062	Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység
082063	Múzeumi kiállítási tevékenység
082064	Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység

A kiadások a beszámolók adatai szerint a következők voltak:

Szakfeladatok 2013.		E Ft
5811001	Könyvkiadás	1 499
9102011	Múzeumi gyűjteményi tevékenység	682 826
9102031	Múzeumi kiállítási tevékenység	9 355
9102041	Múzeumi közművelődési tevékenység	17 906
	Működési kiadások összesen	711 586

Kormányzati funkciók 2014.		
082061	Múzeumi gyűjteményi tevékenység	280 511
082062	Múzeumi tudományos feldolgozó és publ. tevékenység	22 921
082063	Múzeumi kiállítási tevékenység	461 727
082064	Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység	35 115
	Működési kiadások összesen	800 274

A négy feladatból három azonos elnevezésű és tartalmú, ezeket a két vizsgált évben egymás mellé állítva nagy különbségeket tapasztalunk (E Ft):

2013.

2014.

Múzeumi gyűjteményi tevékenység	682 826	280 511
Múzeumi kiállítási tevékenység	9 355	461 727
Múzeumi közművelődési tevékenység	17 906	35 115

A fenti számok mindkét évben a pénzforgalmi (2014-ben a költségvetési számvitel) adataiból készült táblázatokból származnak, a nagy eltérések valószínűleg hibás adatgyűjtésből, illetve adatrögzítésből eredhetnek. (A realizáló értekezleten az Intézmény részéről egyértelműen nem tudtak válaszolni arra, hogy ez a szakfeladatok közötti „elcsúszás” minek a következménye. 2013-ban év közben váltottak szoftvert és az ebből eredő többletmunka, illetve az új szoftver teljeskörű ismeretének a hiánya lehet az ok.) A két év közötti szakfeladatonkénti összehasonlíthatóság megteremtése indokolatlanul sok munkát jelentene és az ebből származó többletinformáció, véleményünk szerint, nem lenne összhangban a ráfordított energiával (számviteli törvény költség-haszon elve).

6.4. A vidéki kis múzeumok

A FEMUZ-hoz, megállapodás alapján, három, Szentendrén kívüli tagintézmény is tartozik. Adatszolgáltatást kértünk az un. kismúzeumok működési kiadásairól, annak érdekében, hogy megállapítsuk, ezek ráfordítása hogyan aránylik az egészhez.

A kapott adatok szervezeti egységekre gyűjtött főkönyvi kivonatok. Ezek szerint a vidéki múzeumok kiadásai a vizsgált években a következők szerint alakultak (E Ft):

	Blaskovich M. Tápiószéle	Gorka Kerámia M. Verőce	Szőnyi Emlék M. Zebegény	Összesen
2013	8 760	7 408	8 573	24 741
2014	15 367	8 900	14 917	39 184

A FEMUZ működési kiadásain belül a vidéki múzeumok kiadásainak aránya nem mondható magasnak:

	FEMUZ működési kiadások	Vidéki múzeumok	Vidéki m. kiadási aránya
2013	711 586	24 741	3,5 %
2014	800 274	39 184	4,9 %

6.5. 2015. évi költségvetési terv

A FEMUZ 2015. évi költségvetéséről 2015. január 14-én tartottak egyeztetést a Szentendrei Önkormányzatban. (Erről az emlékeztető 2015. február 17-én készült.) Az emlékeztetőből, illetve annak mellékletéből kitűnik, hogy az Intézmény 80.178 E Ft-tal több költségvetési támogatást igényelt, mint a 2014. évi eredeti előirányzat volt.

2014. évi eredeti előirányzat: 67.000 E Ft

2015. évi igény: 147.178 E Ft

Az állami támogatás összege 2015-re 189.300 E Ft, amely 1.600 E Ft-tal haladja meg a 2014. évit. Az önkormányzat támogatása 147.178 E Ft, ami 80.178 E Ft-tal több, mint a 2014. évi eredeti előirányzat.

Saját bevételként 196.424 E Ft-ot terveztek, amely 120.826 E Ft-tal kevesebb, mint a 2014. évi eredeti előirányzat, ugyanakkor 5.575 E Ft-tal több, mint a ténylegesen megvalósult bevétel. A saját bevételek csökkenését az Intézmény vezetése azzal indokolta, hogy a régészeti bevételek drasztikusan csökkennek és a 2014. évi Czóbel kiállításához hasonló mértékű bevételt biztosító kiállítást nem tervezhetnek 2015-ben.

A működési kiadások tervezése a részletező munkalapok szerint nem túlzó, sőt a dologi kiadások tekintetében alacsonynak tűnik:

Megnevezés	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi tény	2015. évi terv	2015. évi terv/2014. évi tény
Személyi juttatások	290 866	321 902	346 262	107,6%
Munkaadót terhelő járulékok	78 088	86 333	87 996	101,9%
Dologi kiadások	195 602	392 039	91 134	23,2%
Beruházás	49 290	262 171	98 067	37,4%

A 2014. évi eredmény-kimutatásban is (tehát a teljesítmény szerinti, azaz pénzügyi számvitel alapján kimutatott) anyagjellegű ráfordítások összege 146.313 E Ft volt, ez is magasabb, mint a 2015. évi terv.

A FEMUZ 2015. évi elemi költségvetése a költségvetési egyeztetésen megállapított összegek alapján készült el. A bevétel és a kiadás főösszege 623.459 E Ft.

VII. FERENCZY MÚZEUM EGYES SZERZŐDÉSEINEK ÁTTEKINTÉSE

7.1. 2015. évre Közbeszerzési terv alapján megkötött szerződések összefoglalása

A 2015. évre vonatkozó közbeszerzési terv az alábbi feladatokat foglalja magában:

1. A Czóbel Múzeum felújításának megvalósítására vonatkozó feladatok
2. A Ferenczy Múzeum fűtéskorszerűsítés kivitelezésére vonatkozó közbeszerzés (folyamatban)
3. Nagyberuházásokhoz kapcsolódó régészeti bontómunka (szükség esetén)

A 2. pontban foglalt eljárással összefüggésben dokumentumokat, adatokat nem kaptunk így ezt a kérdéskört nem vizsgáltuk.

7.2. A szerződések jogszerűsége

Előrebocsátjuk, hogy az átadott szerződések vizsgálata során nem talákoztunk olyan jogi szempontból aggályos vagy valamely félre kirívóan hátrányos rendelkezéssel, amely az adott szerződés azonnali megszüntetését indokolná. Feltételezzük azonban, hogy a közbeszerzési terv alapján megkötött szerződéseknek csak egy része került részünkre átadásra, illetve felhívnánk a figyelmét arra, hogy a fent említett közbeszerzési tervre épülő pályázati felhívásokat sem kaptuk meg, a szerződések és a pályázati felhívásban foglaltak összevetése nem volt lehetséges.

7.3. A szerződések tárgya

A 2015. évre vonatkozó közbeszerzési feladatokat illetően az 1. számú szerződés a Czóbel-Múzeum épülete felújításához szükséges döntés-előkészítő tanulmány, ehhez kapcsolódó szakvélemények elkészítésére vonatkozik. Mivel a konkrét munkavégzésre vonatkozó szerződéseket nem kerültek birtokunkba, ezért azokat nem vizsgálhattuk.

Mindegyik szerződésnél látható, hogy a teljesítési határidő letelt, azonban nem kaptunk semmilyen információt arra vonatkozóan, hogy a teljesítési igazolást kiadták-e, illetve, hogy a teljesítés szerződésszerű volt, vagy akadtak-e vitás kérdések.

Több vizsgált szerződés tárgya a Szentendre Fő tér 2-5. szám alatti épület pincerészsében kialakuló „Szentendre helytörténeti gyűjtemény” kialakítása, melynek I. üteméhez az EMMI a csatolt iratok szerint 28 M HUF támogatást biztosított. Ezen beruházáshoz kapcsolódnak a 2-6. sorszámú szerződések és további, a jelen Jelentés mellékletében felsorolt iratok.

Sajátos „csere” képe bontakozik ki a csatolt építési engedély alapján, melyből megállapítható, hogy a korábban a pincerészben kialakított konyha és előkészítő helyiség múzeumi célra visszakerül a FEMUZ-höz, míg a múzeumi étterem konyhája pedig a földszinti pénztárhelyiségben kerül kialakításra. Ezzel tehát a kávézó és étterem bérlője, a vendéglátó tevékenységhez szükséges összes kiszolgáló helyiséget (éttermi rész, konyha, előkészítők) egy szintre, a főtérre néző utcaszintre tudta elhelyezni.

Az adásvételi előszerződés egy Igazságügyi szakértői véleményre utal ki, melynek azt kellett megállapítania, mennyi a Bérlő által végzett értéknövelő beruházás értéke azokon a helyiségeken, melyeket a FEMUZ múzeumi tevékenység (helytörténeti kiállítás) céljára vissza kívánt venni. A szakértő véleménye szerint a pincerészbe beépített értéknövelő beruházás értéke cca. 56 M HUF.

A szerződés vizsgálatánál azt az alapkérdést kellett vizsgálni, hogy mi is az ügylet tárgya? Adásvételi szerződéssel tulajdont birtokba vehető dolgokon, ingókon, vagy ingatlanon lehet szerezni.¹ Az az anyag azonban, melyet beépítéssel, ráépítéssel egy ingatlanba beépítenek, olyan alkotórészzé válik, mely a továbbiakban az ingatlan sorsát osztja, tehát önálló adásvétel tárgya nem lehet.² Jelen szerződés tárgya a bérlő által elvégzett „értéknövelő munkák” adásvétele, többek közt „síkalapozás, mélyalapozás, felületképzés, szigetelés” stb. mely

¹ Ptk. 365. § (1) bekezdése: „Adásvételi szerződés alapján az eladó köteles a dolog tulajdonát a vevőre átruházni és a dolgot a vevő birtokába bocsátani, a vevő pedig köteles a vételárat megfizetni és a dolgot átvenni.”

² Ptk. 95. § (1) bekezdése: „A tulajdonjog kiterjed mindarra, ami a dologgal olyképpen van tartósan egyesítve, hogy az elválasztással a dolog vagy elválasztott része elpusztulna, illetőleg az elválasztással értéke vagy használhatósága számottevően csökkenne (alkotórész).” és Ptk. 136. § (1) bekezdése: „Ha valaki idegen anyaggal saját földjére vagy a használatában álló földre épít, beépítéssel megszerzi az anyag tulajdonjogát, de az anyag értékét köteles megtéríteni.”

egyrésről tipikusan munkával, pontosabban építőipari szakmunkával elvégezhető tevékenységeket fed le, másrészt magában foglalja a beépített anyagot is.

Szokatlan az is, hogyha csak elvégzett szakmunkákra próbáljuk vonatkoztatni a szerződést, mivel az elvégzett munka tipikusan vállalkozási szerződés tárgya lehet, és e szerint lehet szó a munka ellenértékének elszámolásáról. Befejezett tevékenység, elvégzett munka, mivel nem „dolog” természetű, így önálló adásvétel tárgya nem lehet.

A szerződés elnevezésétől függetlenül annak **előszerződés jellegét emelnénk ki** elsősorban, melynek célja az elvégzett beruházások elszámolása lett volna. A kivitelezés idején hatályos Ptk., az 1959. évi IV. tv. szerint a bérlői ráépítéssel kialakuló helyzetet alapvetően a Felek megállapodása rendezi. Megállapodás, vagy a tulajdonos engedélye hiányában már létező épület bővítése esetén a ráépített rész és az épület értékének arányában közös tulajdon keletkezik.³

Az első esetben a tulajdonos köteles megfizetni a gazdagodását a ráépítőnek, tehát a törvény szerint elszámolással kell, rendezni az ügyet⁴ a második esetben viszont létrejön a közös tulajdon, hacsak a Felek megállapodása mást nem állapít meg.

A Polgári törvénykönyv szabályai szerint amennyiben a bérlő jogosulatlanul végzett átalakításokat a bérleményen, úgy a bérbeadó kívánságára köteles az eredeti állapotot helyreállítani.⁵

Álláspontunk az, hogy amennyiben a bérleti szerződés az átalakítások és azokhoz kapcsolódó költségek viseléséről rendelkezett, úgy a bérleti szerződést kell irányadónak tekinteni. Amennyiben azonban a bérleti szerződés az alakítások kérdéséről nem rendelkezett, de a bérbeadó az elvégzett alakításokra kifejezetten igényt tart, úgy a bérlemény visszaadásakor

³ Ptk. 137. § (3) bekezdése: „Ha valaki a más tulajdonában levő épületet bővíti, ahhoz hozzáépít, vagy azt átépíti, vagy ha az idegen földön már épület áll, a ráépítéssel - a felek eltérő megállapodása hiányában - közös tulajdon keletkezik. A ráépítő tulajdoni hányadát az egész ingatlan értékéből a ráépített részre eső érték aránya alapján kell megállapítani.”

⁴ Ptk. 137. § (1) bekezdése: „Ha valaki anélkül, hogy erre jogosult lenne, idegen földre épít, az épület tulajdonjogát a földtulajdonos szerzi meg, köteles azonban gazdagodását a ráépítőnek megfizetni.”

⁵ Ptk. 425.§ (3) bekezdése: „Ha a bérlő a dolgon jogosulatlanul olyan átalakítási munkálatokat végeztetett, amelyekhez a bérbeadó vagy a hatóság engedélye lett volna szükséges, a bérbeadó kívánságára köteles az eredeti állapotot helyreállítani.”

köteles az alakítások tekintetében a bérlővel elszámolni, hiszen az ellenérték nélküli más rovására történő előnyszerzés jogalap nélküli gazdagodásnak minősülne. A Ptk. 361. § (1) bekezdése szerint, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.

A FEMUZ aktuális és korábbi honlapján a hivatkozott bérleti szerződés nem található meg, így egyelőre nem tudjuk megállapítani, hogy a Felek megállapodása pontosan mit tartalmazott, de jelen szerződésből arra következtetünk, hogy az átalakításra az üzemeltetőnek a bérleti szerződés szerint volt jogalapja.

A Lakástörvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával arra következtetünk, hogy az amúgy Pest Megyei Önkormányzat tulajdonában álló üzlethelyiségek bérlője az általa végzett beruházást esetleg a bérleti díjjal szemben érvényesíthette volna, tehát kötelmi jogi elszámolási igénye keletkezhetett volna, kérdéses viszont, hogy kivel szemben.

Az ügylet tárgyát képező ingatlan 1993 és 2012 között a Pest Megyei Önkormányzat tulajdonában állt. Ebből az következik, hogy a bérlő, azaz a Múzeum Kávézó Fő tér Kft. által végzett értéknövelő beruházások a Tulajdonost gazdagították, a Bérlőnek tehát vele lehetett volna elszámolási igénye. Sem a FEMUZ, sem jogelődje a tulajdoni lap szerint kezelői, vagyonkezelői, vagy hasznélvezeti joggal nem rendelkezett, de a jegyzői iroda tájékoztatása szerint az épület esetében a FEMUZ jogelőd intézménye egy szerződésen alapuló vagyonkezelői jog alapján ténylegesen vagyonkezelőként járt el.

E vagyonkezelői jogviszony a szervezeti átalakításokat követően a FEMUZ-re száll (ennek a tulajdonosi jóváhagyása még függőben van) így a FEMUZ feltételezhetően ezen a jogalapon köthetett „**előszerződést**” az értéknövelő beruházások, azaz a szakmunkák és a beépített anyag elszámolására.

Az előszerződés alapján a Felek kötelesek később végleges szerződést kötni, olyan formában, amelyet a törvény a végleges jogügyletre előír.⁶ Ilyen végleges szerződést nem bocsátottak a rendelkezésünkre, így ezt vizsgálni nem tudtuk.

⁶ Ptk. 208. § (1) bekezdése: „A felek megállapodhatnak abban, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek (előszerződés). Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni. Az előszerződés alapján a felek kötelesek a szerződést megkötni.”

Az előszerződés 4. pontja szerint a 3. pontban kikötött, mintegy 26 M HUF ellenértéket, ki kellett fizetni, legkésőbb 2014. június 15-ig. A rendelkezésre bocsátott, összevont pénzügyi adatokból nem lehet pontosan megállapítani, hogy kifizették-e az összeget a Bérlónek, mivel a szerződéshez kapcsolódó számviteli bizonylatot nem kaptunk.

Az átadott dokumentumokból az sem derült ki számunkra, hogy a hiányzó 28 M HUF beruházási összeget a bérlő hogyan kapta meg, ha megkapta, milyen, más szerződéssel és bizonylattal igazolták?

ÖSSZESEGÉBEN, akár beépített anyagra, akár elvégzett munkára is vonatkozott volna, a vizsgált előszerződés szerződés lényegében egy utólagos elszámolási megállapodás, azt azonban nem tudjuk megállapítani, hogy az elszámolás teljeskörűen megtörtént-e, vagy hogy az pénzügyileg is teljesült-e?

Az ügylet megkötését követően a FEMUZ engedélyt kért és kapott a pincerészek összebontására, melyre szerződést is kötött az Addig Amíg Kft-vel.

Az előszerződésben a Felek a szerződés indokául rögzítik, hogy a FEMUZ érdeke a megépült állapot bontás nélküli átalakítása volt, ezért is fogadták el a csatolt igazságügyi szakértő által megállapított értéket az elszámolásuk alapjául.

Javaslatunk, hogy a FEMUZ illetékes szervei az egész szerződéses rendszert vizsgálják meg, tisztázandó a következőket:

- az „előszerződés” szerinti elszámolás összhangban állt-e a bérleti szerződéssel,
- az „előszerződés” alapján született-e végleges megállapodás az elszámolásról,
- az elszámolás pénzügyi rendezése megtörtént-e teljes körűen.

Budapest, 2015. június 05.